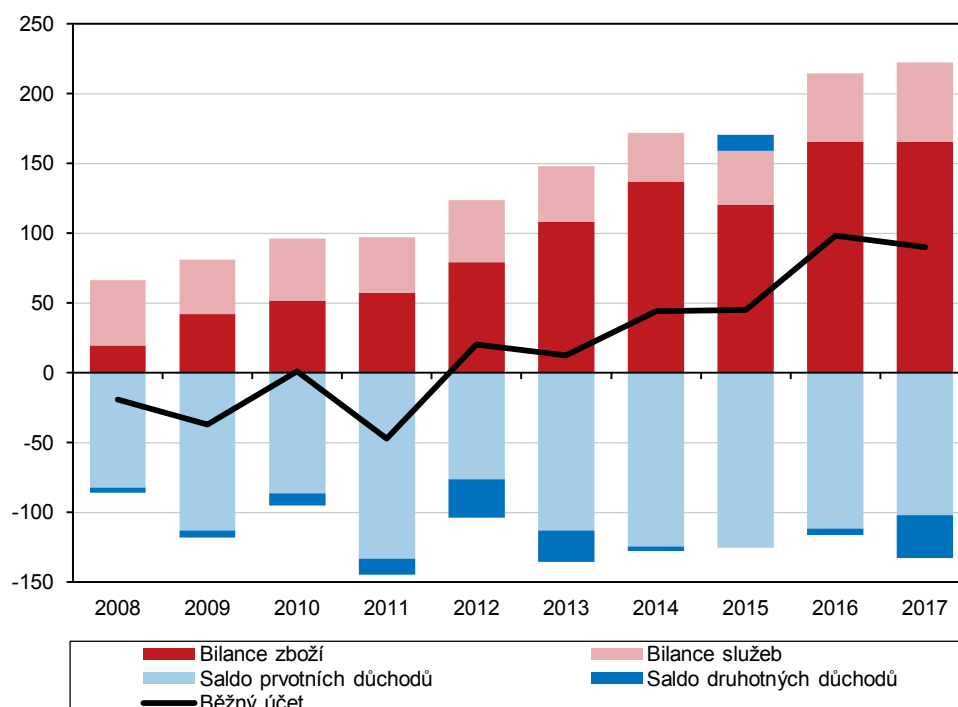

4. Vnější ekonomické vztahy

Na běžném účtu platební bilance bylo opět dosaženo přebytku.

Saldo běžného účtu platební bilance v 1. pololetí 2017 dosáhlo 90,0 mld. korun a meziročně se snížilo o 8,3 mld. korun. Přebytek obchodu se zbožím zůstal prakticky nezměněn a dosáhl 165,5 mld., přebytek obchodu se službami se zvýšil o 7,6 mld. korun. Ve směru deficitu působilo saldo prvotních důchodů (dosáhlo 102,1 mld. korun, meziročně se snížilo o 9,5 mld.), na němž měl největší podíl čistý odliv důchodů z investic. Ten v 1. pololetí dosáhl 143,7 mld. korun. O 25,7 mld. se prohloubil deficit druhotných důchodů. Saldo finančního účtu skončilo v 1. pololetí v přebytku 123,6 mld. korun (96,3 mld. v 1. a 27,3 mld. ve 2. čtvrtletí). Dubnové ukončení režimu intervencí však vytvořilo zlom mezi 1. a 2. čtvrtletím. Toky na finančním účtu, jejichž výše v 1. čtvrtletí několikanásobně převyšovala dlouhodobý průměr, ve 2. čtvrtletí ustaly. Ve směru přebytku stále působil nárůst rezervních aktiv, který byl však desetinný v porovnání s 1. kvartálem. Snížil se čistý příliv portfoliových investic, který dosáhl 353,8 mld. v 1. čtvrtletí. Ve 2. čtvrtletí došlo k čistému přílivu ve výši 45,9 mld. korun. Na méně než třetinu se mezičtvrtletně zredukoval i čistý příliv ostatních investic.

Graf č. 9 **Běžný účet platební bilance** (kumulace 1. a 2. čtvrtletí v mld. korun)

Zdroj: ČNB

Vývoz z Česka meziročně vzrostl.

Během první poloviny roku 2017 bylo z Česka vyvezeno zboží v hodnotě 1 796,9 mld. korun¹ a stejné období předchozího roku bylo převyšeno o 111,0 mld. korun (6,6 %). Velké části poměrně silného meziročního navýšení bylo dosaženo hlavně díky mimořádnému 1. čtvrtletí (75,4 mld. korun). Druhý kvartál převýšil stejné období minulého roku o 35,6 mld. korun, zároveň však měl o čtyři pracovní dny méně.

Rostl vývoz do většiny hlavních exportních destinací.

Teritoriální struktura českého exportu se v 1. a 2. čtvrtletí 2017 prakticky nelišila od stejného období předchozího roku. Do EU zamířilo 83,9 % vývozu a jeho hodnota se meziročně zvýšila o 82,3 mld. (5,8 %). S výjimkou Slovenska, kam bylo v 1. pololetí vyvezeno o 6,7 % méně než minulý rok, vzrostl vývoz do všech hlavních exportních destinací. Vývoz do Německa vzrostl o 7,7 %, do Polska o 8,7 % a do Francie o 9,2 %. Nezaostávaly ani menší exportní destinace. Silně vzrostl vývoz do Rakouska (12,1 %) i Nizozemí (14,2 %). Posiloval i vývoz do zemí mimo EU. Ten v 1. pololetí dosáhl 287,2 mld. korun a meziročně vzrostl o 10,9 %. Vývoz do Spojených států

¹ Údaje statistiky zahraničního obchodu v národním pojetí v nominálním vyjádření zahrnující pouze obchod se zbožím. Hodnota vývozu je zachycena v cenách FOB, tj. včetně nákladů souvisejících s dopravou na hranice ČR. Dovoz uvedený níže v této kapitole je v cenách CIF, tj. včetně nákladů souvisejících s dopravou v zahraničí na hranice ČR. Data jsou platná k 6. 9. 2017.

dosáhl 39,7 mld. a zvýšil se o 6,1 %. Dvacetiprocentního meziročního přírůstku dosáhl export do Ruské federace, do Číny bylo vyvezeno o 20,6 % více. U Ruska to znamenalo navýšení o 5,8 mld. korun, u Číny o 3,5 mld.

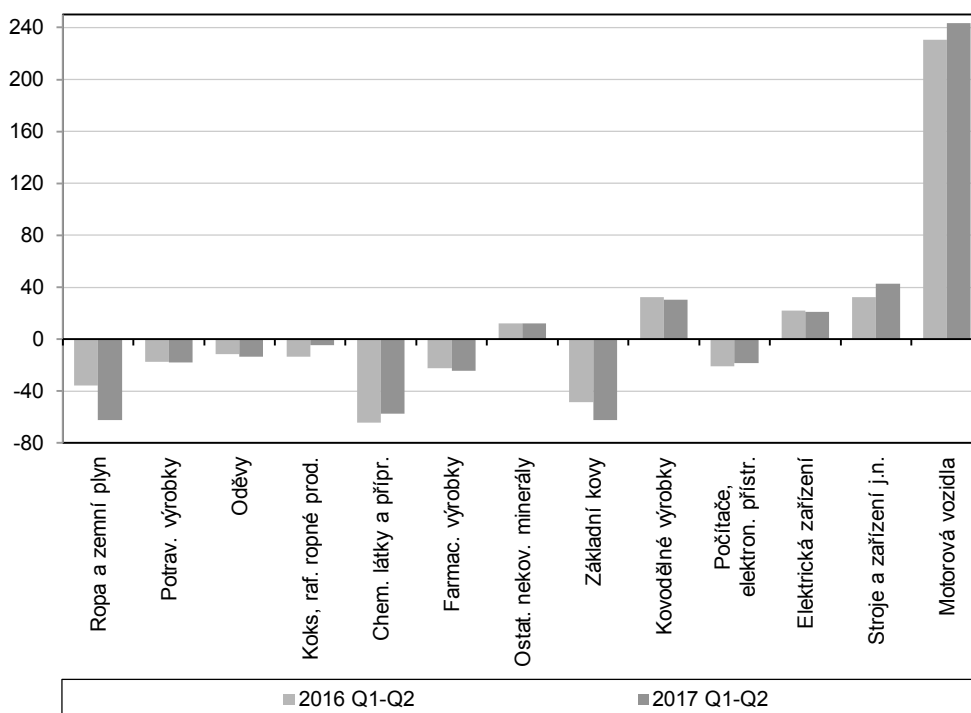
Dařilo se zahraničnímu obchodu s motorovými vozidly i stroji.

Motorová vozidla, která v 1. pololetí tvořila 29,4 % vývozu, opět mírně posílila svůj vliv. Hodnota jejich vývozu oproti stejnému období minulého roku vzrostla o 8,6 % a dosáhla 528,5 mld. korun. Silné navýšení exportu v 1. pololetí zaznamenaly i ostatní oddíly významné pro český vývoz. Export strojů a zařízení se zvýšil o 8,9 %, u počítačů, elektronických a optických přístrojů o 5,5 %. Elektrických zařízení se vyvezlo o 7,7 % více. Pokračovaly i pozitivní tendence vývozu chemických látek a přípravků, který se meziročně zvýšil o 15,2 %. Zároveň se dostal na úroveň, kterou měl v roce 2014, tedy před havárií výrobních kapacit, které byly obnoveny na konci roku 2016. Jediné dva oddíly, které v 1. pololetí zaznamenaly meziroční pokles, byly kovodělné (-6,3 %) a potravinářské výrobky (-3,7 %).

Hodnota dovozu rovněž rostla, mimo jiné v důsledku navýšení cen ropy.

Do ČR bylo v 1. pololetí dovezeno zboží v hodnotě 1 681,6 mld. korun, což je o 7,6 % více než ve stejném období minulého roku. Sítil především dovoz ze zemí mimo EU, ve kterém dominuje ropa a zemní plyn, jejichž rostoucí ceny ovlivnily i nominální hodnotu importu. Samotná hodnota dovezené ropy a zemního plynu se zvýšila meziročně o 20,1 mld. korun (45,7 %). Dovoz z Ruska, které je většinovým zdrojem této komodity, se zvýšil o 22,0 mld. korun (55,3 %). Výrazně vzrostl dovoz základních kovů (19,5 %, 22,2 mld. korun), silný nárůst pokračoval u motorových vozidel (11,2 %, 28,7 mld.) i elektrických zařízení (10,0 %, 11,6 mld.). Poklesla hodnota dovozu u kovodělných výrobků o 6,2 % (5,5 mld.), u koku a rafinovaných ropných výrobků o 10,3 % (2,7 mld.) a mírně u potravinářských výrobků (-1,6 %, 1,2 mld.).

Graf č. 10 **Bilance zahraničního obchodu* ve statistice zahraničního obchodu** (kumulace 1. a 2. čtvrtletí, v mld. korun, vybrané oddíly klasifikace CPA)

*v národním pojetí

Zdroj: ČSÚ

Bilance zahraničního obchodu zůstává kladná, i když mírně nižší než v loňském roce.

Bilance zahraničního obchodu za 1. pololetí skončila v přebytku 115,3 mld. korun. To odpovídá meziročnímu snížení o 7,2 mld. Za snížením přebytku stojí prohloubení deficitu obchodu se zeměmi mimo EU o 36,6 mld. korun, a to především s Ruskem (deficit 27,0 mld. prohloubení o 16,2 mld. korun). Mírně se prohloubil i deficit s Čínou. Jedním z důvodů je zvýšení cen ropy. Deficit obchodu s ropou a zemním plynem se zvýšil o 26,5 mld. korun, se základními kovy o 13,8 mld. Dlouhodobý přebytek obchodu s motorovými vozidly nebo stroji se naopak zvýšil (o 13,1 mld. a 10,6 mld. korun).